

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
آیین نامه
واحد برنامه ریزی درسی مرکز مطالعات و توسعه

تعریف برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی درسی curriculum planning یا curriculum development شامل سازماندهی یک سلسله فعالیتهای یاد دهی و یادگیری به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده ها و ارزشیابی میزان تحقق این تغییرات است. بنابراین فرایند برنامه ریزی درسی شامل سازماندهی فعالیت ها و ارزشیابی می باشد و هدف آن ایجاد تغییرت مطلوب و محور آن یادگیرنده است.

اما از نظر فیلیپ کومز، کارشناس برجسته یونسکو، برنامه ریزی آموزشی (کاربرد تجزیه و تحلیل منطقی در آموزش به منظور افزایش کارایی) است. یعنی کار برنامه ریز آموزشی، تحلیل نظام دار و منطقی مسائل و مشکلات آنی و آتی آموزش و تلاش به منظور حل این مشکلات است. این اقدام نهایتا بهره وری و کارایی نظام آموزشی را افزایش خواهد داد و محور آن نظام آموزشی تلقی می شود.

برنامه ریزی آموزشی را می توان (سازماندهی یا اصلاح فعالیت ها، تجهیز منابع و امکانات آموزشی برای تحقق بهتر اهداف آموزشی) تعریف نمود.

اهداف:

هدف اصلی: ارتقای برنامه ریزی درسی هم جهت با بسته های تحول در دانشگاه

حوزه و دامنه عملکرد:

- شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

- برنامه های پیشنهادی جدید، بازنگری، حذف، ادغام، جایگزینی، تغییر دروس

- شورای برنامه ریزی درسی دانشکده ها و مراکز آموزشی

- برنامه های پیشنهادی جدید، بازنگری، حذف، ادغام، جایگزینی، تغییر دروس در کمیته منتخب دانشکده

ساختار تشکیلاتی:

- معاون آموزشی دانشگاه
- مسئول تحصیلات تکمیلی
- مسئول آموزش کل
- مدیر مرکز مطالعات
- معاونین آموزشی
- اعضای کمیته برنامه ریزی
- مسئول واحد برنامه ریزی
- مسئول دفاتر توسعه
- و کارشناسان مربوطه

تعاریف و اهداف ارزشیابی برنامه و دوره های آموزشی:

لزوم استفاده از برنامه ریزی درس، به عنوان ابزار کارآمدی در خدمت افزایش کیفیت نظام آموزشی امری اجتناب ناپذیر است . تدوین و اجرای برنامه دوره و طرح درس به عنوان برنامه ریزی و سازمان دادن به مجموعه فعالیتهایی که اساتید به صورت گروهی و فردی در ارتباط با هدفهای آموزشی، محتوای درس و ارتقاء تواناییهای دانش جویان برای مدت زمان مشخص تدارک می بینند مد نظر قرار می گیرد. تبیین اهداف آموزشی ، راهکارهای رسیدن به اهداف ،(با ارائه راهنما روشها و فنون تدریس ، ارزشیابی و...) راه استفاده از شواهد به روز آموزش، زمانبندی مناسب ، پیش بینی امکانات و مناسبتهای مکانی و زمانی آموزش ، ارزشیابی مناسب و ارائه راهکارهای مناسب درگیر کردن دانشجو در فعالیتهای آموزشی و تکالیف و مشغولیتهای دانشگاهی متناسب با اهداف درس، و را تسهیل نموده وسیعی در ارتقاء و به روز رسانی برنامه ها ی درسی و پیرو آن توسعه برنامه ها ی آموزش و یادگیری دانشگاه فراهم آید.

اهداف ارزشیابی برنامه و دوره های آموزشی :

- 1- ارتقای سطح مهارتهای برنامه ریزی آموزشی (تدوین طرح دوره، طرح درس و ...) در اعضای هیئت علمی
- 2- توسعه مشارکت در تدوین ، به روز رسانی و بازنگری برنامه های آموزشی در سطوح مختلف (به ویژه برنامه درسی Course Plan و طرح درس Lesson Plan) رشته ها و مقاطع مختلف
- 3- بهبود فرایندهای آموزش و یادگیری از طریق تدارک برنامه درسی تئوری ، عملی و بالینی به عنوان قرار دادی منظم برای فعالیتهای آموزشی بین استاد و دانشجو

همچنین جهت هماهنگ شدن با تغییر و تحولات علمی و تکنولوژیکی و پیشرفت های روز افزون آنها، واحد برنامه ریزی آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی برنامه های زیر را پیگیری و انجام داده است :

1. پیگیری و طرح مشکلات موجود در خصوص رکود فعالیت سیستم الکترونیک، در بخش برنامه های درسی.
2. تشکیل جلسات متعدد با مهندس شجاعی در خصوص نیازها و زیر ساختهای نرم افزار برای انجام تغییرات لازم
3. پیگیری نرم افزار ارسال الکترونیکی طرح درس در وب سایت پایش و ارزشیابی عملکرد اعضای هیئت علمی.
4. برنامه ریزی برگزاری کارگاه های برنامه ریزی درسی
5. کارگاه های آموزشی طرح درس و معرفی سایت و نحوه ارسال الکترونیکی طرح درس
6. چک لیست ارزیابی طرح درس و طرح دوره های ارائه شده توسط اساتید و ارائه بازخورد به آنها
7. ارائه مشاوره حضوری و تلفنی به اساتید در مورد تدوین برنامه درسی

شرح برنامه ریزی درسی از طریق نرم افزار فعال و تحت وب

با اضافه شدن برنامه ریزی درسی به برنامه پایش و ارزشیابی و در عین حال با تدارک محیطی زنده و فعال برای یادگیری مشارکتی ، مدیریت مستمر برنامه درسی در طول ترم و هماهنگ سازی برنامه درسی برای اعضای هیئت علمی فراهم می آورد. همچنین طی مطالعه ای که در این مرکز به صورت نظر خواهی صورت گرفت اساتید و دانشجویان از این نوع برنامه ها که به منظور تسهیل فرایند آموزش و یادگیری ، امکانات مناسبی در اختیار آنها قرار می دهد استقبال می نمایند.

اهداف اختصاصی:

- ارتقای برنامه ریزی مناسب درسی، به روز رسانی برنامه ها و اجرایی نمودن ابعاد برنامه در عمل
- مشخص شدن نقاط ضعف و قوت برنامه ها و اصلاح آن ها در صورت نیاز با مشارکت اعضای هیئت علمی
- برنامه ریزی جهت توانمندسازی اساتید در زمینه های استفاده از راهبردهای متنوع تدریس و آموزش مبتنی بر شواهد...
- بهبود شیوه های درگیر نمودن دانشجویان از طریق برنامه درسی اعضای هیات علمی در فعالیتهای یادگیری
- پیگیری امکان تعامل فراگیران و اساتید بوسیله اتاق گفتگوی برنامه درسی و ارائه راهنما درس توسط اساتید
- توجه به فعالیتهای آموزشی اساتید در تمامی عرصه های آموزشی (کلاسهای تئوری- کلاس های عملی- بالینی و..)

- ارائه بازخوردهای مناسب کارشناسانه و مشورتی به اساتید جهت بهبود و ارتقای فرایند آموزش و یادگیری
- بهبود مستمر کیفیت آموزشی بوسیله اعمال تغییرات مناسب در نحوه تدریس توسط اساتید با توجه به نتایج ارزشیابی برنامه درسی

فرایند کاری و روش اجراء:

- برگزاری جلساتی برای رابطین و مسئولیت دفاتر توسعه دانشکده ها جهت معرفی برنامه و آشنا سازی با نحوه اجرای آن
- مکاتبه با آموزش دانشکده ها جهت اطلاع رسانی و هماهنگی با دفاتر توسعه
- اطلاع رسانی به اعضای هیأت علمی به منظور چک نمودن دروس خود در آن نیمسال و اعلام اصلاحات لازم به آموزش دانشکده ها
- پیگیری اطلاعات دروس اساتید از برنامه سماء (Backup) و ورود آنها به سامانه برنامه ریزی درسی .
- اطلاع رسانی از طریق سایت دانشگاه علوم پزشکی کرمان و پیام کوتاه به همه اساتید و مدرسین و اعضای هیئت علمی
- اطلاع رسانی به اعضای هیأت علمی در خصوص باز بودن مستمر برنامه در طول ترم، جهت تغییرات، ارائه دستورالعملها و غیره به دانشجویان
- پاسخگویی مستمر و راهنمایی و رفع اشکالات اعضای هیئت علمی و اساتید
- نظارت و پیگیری مستمر بر رفع اشکالات نرم افزاری و سهولت در کاربرد آن
- گزارش گیری از نتایج اجرای برنامه و رفع اشکالات و ابهامات آن
- برگزاری جلسه مسئولین مربوطه جهت بررسی اشکالات و پیشنهادات اصلاحی
- بازخورد نتایج به اساتید به شیوه های مختلف

تواتر ارزشیابی: هر نیمسال تحصیلی

دستورالعملهای کاربردی:

- تخصیص واحد درسی کامل در صورت وجود برنامه طرح درس و یا طرح دوره
- تخصیص 20٪ واحد هر درس برای طراحی و اجرای برنامه طرح درس و یا طرح دوره
- الزام تدوین و مشارکت در طرح دوره برای دروس مشترک
- ارزیابی طرح درس و طرح دوره بر اساس چک لیست مستندات مربوطه و براساس نظر دانشجو
- تدوین چک لیست ارزیابی طرح درس و طرح دوره های ارائه شده توسط اساتید

- ارائه فرم نمونه طرح دوره و طرح درس یکپارچه (به صورت دستی و یا الکترونیک)
- (در ذیل به صورت نمونه پیشنهاد شده است)
- بازخورد نتایج ارزشیابی به اساتید مربوطه (تیم تدریس) معاونین آموزشی و مدیران گروه
- تهیه مستندات لازم جهت تشویق و ترغیب برنامه های آموزشی موفق ، ارتقاء و پایه سالیانه اعضای هیات علمی
- ارسال گزارشات مورد نیاز به مدیران گروه، روسای دانشکده ها، معاون آموزشی دانشگاه، و ریاست دانشگاه

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

فرم درخواست :

(بازنگری، حذف، ادغام، جایگزینی، تغییر دروس موجود ، پیشنهاد رشته ومقاطع تحصیلی)

نوع درخواست :

مشخصات درس:

مدیر محترم گروه.....

جناب آقای / خانم.....

جلسه طرح در گروه تخصصی مورد بررسی قرار گرفت و نظر اعضاء به شرح زیر اعلام می گردد.

.....

.....

.....

ردیف	نام	نام خانوادگی	رشته تخصصی	امضاء
1				
2				
3				

بسمه تعالی

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شورای برنامه ریزی درسی دانشکده

طرح دوره (Course plan)

عنوان درس:		نیمسال تحصیلی:			
رشته و مقطع تحصیلی:		نام استادمسئول درس:			
نوع واحد و تعداد واحد:		اساتید همکار درس:			
هدف کلی درس:					
شماره جلسه	اهداف اختصاصی	استاد مربوطه	حیطه یادگیری	روش تدریس:	وسیله کمک آموزشی
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					

					10
					11
					12
					13
					14
					15
					16
روشهای تدریس:					
روشهای ارزیابی دانشجو:					
منبع اصلی درس:					
منابع فرعی درس:					
امضای معاون آموزشی		امضای مدیر گروه		امضای مسئول درس	